

Oratorija „13“ vaiko akimis pažvelgs į istorinę Lietuvai naktį

13 - magiškas, baugus ir apipintas mistika. Tai skaičius, kartą jau atnešęs kovą tarp gėrio ir tamsos. Ką toje kovoje jaučia mažas vaikas, iš arti pamatęs revoliuciją, mirtį ir čia pat degančius vilties laužus? Jautri šeimos istorija, kurią neįprastu žanru atskleis nauja ansamblio „Lietuva“ programa - oratorija „13“, skirta įprasinti svarbią 1991-ųjų sausio 13-osios naktį. Specialiai šiam projektui muziką kūrė tarptautinio garso latvių kompozitorius Ēriks Ešenvalds, kurio kūriniai žinomi ir atliekami visame pasaulyje. Kartu su ansambliu „Lietuva“ vaidybinę oratoriją atliks choras „Vilnius“, kviestiniai orkestro atlikėjai bei žiūrovų įvertinti solistai - aktoriai Vladas Bagdonas ir Vytautas Rumšas pakaitomis, folkloro atlikėja Rasa Serra, operos solistė Jovita Vaškevičiūtė, neįtikėtinu talentu stebinantis, jausias projekto solistas Teodoras Lipčius ir ansamblio solistai Aistė Benkauskaitė, Osvaldas Petraška ir Saulius Vasiliauskis.

LIETUVA
VALSTYBINIS ANSAMBLIS

CHORAS
VILNIUS

13

ORATORIJA

Globėjas:

Daugiau informacijos:
www.ansamblis-lietuva.lt

Bilietus platina: **bilietai.lt**

Atlikėjai:
Ansamblis LIETUVA ir choras VILNIUS

Solistai:
Teodoras Lipčius
Rasa Serra
Jovita Vaškevičiūtė /
Aistė Benkauskaitė

Vladas Bagdonas /
Vytautas Rumšas
Osvaldas Petraška /
Saulius Vasiliauskis

Projekto globėjas – Kazickų šeimos fondas. Premjera įvyks sausio 14 d. Kaune, vėliau aplankydama ir kitus didžiuosius Lietuvos miestus.

„Oratorija skambės kitaip nei įprasta. Čia daug teatro ir jo apraiškų, o pati programa – tarsi spektaklis. Ta forma ir pasaulyje kinta, joje nebematysime tik atsistojusio ir dainuojančio choro, kas būdinga koncertiniam oratorijos atlikimui. Turinio atžvilgiu, kūriniai susijungs į vieną pasakojimą, o kiekviena oratorijos dalis turės savo paskirtį. Istorinė, giliai paveiki programa su kovos išgyvenimais, tačiau šviesia ir viltinga muzika“, – pasakoja režisierė Leokadija Dabužinskaitė, kūrusi ir ansamblio baltišką misteriją „Dievai ir žmonės“.

Oratorijai „13“ muziką kūręs kompozitorius Ē. Ešenvalds yra tris kartus laimėjęs Latvijos didžiosios muzikos premiją, pelnęs tarptautinį pripažinimą, o jo kūrinius atlieka tokie pasaulio kolektyvai kaip Bostono, Birmingemo simfoniniai orkestrai, amerikiečių chorai ir kiti.

Emociškai pagauli istorija

Oratorija, kuriai libretą parašė Arnas Ališauskas, to meto įvykius atskleidžia per vienos šeimos patirtį. Čia pasakojama vaiko, mamos ir tėvo akimis, kiekvieno jų būsenomis bei jautriais vidiniais išgyvenimais. Juos sustiprina pasakotojų V. Bagdono ir V. Rumšo vyresniojo balsai, lietuvių liaudies dainų motyvai, šūksniai, maldos ir giesmės.

„Istorinė atmintis išlieka per ateitį, per mūsų vaikus. Todėl oratorijoje žvelgiama vaiko žvilgsniu – mes jam tarsi perduodame tai, ką patyrėme, ko liudininkais tapome. Vaikai juk irgi toje aikštėje buvo kartu su tėvais, stebėjo pro langus ar gatvėse. Reikia žinoti, prisiminti ir vertinti savo istoriją, o tuos įvykius pasirinkome atspindėti būtent per vieną šeimą. Atskiri kūriniai veikia itin emociškai giliai“, – sako režisierė L. Dabužinskaitė, už nuopelnus Lietuvai Prezidentės apdovanota Riterio kryžiumi.

Naujoje oratorijoje tekstu, muzika ir šiam žanrui nebūdinga modernia choreografija bus kuriama refleksija, kuri vieniems reikštų grįžimą mintimis į Sausio 13-osios naktį, kitiems – gilesnį suvokimą, kuo iš tiesų gyveno tuo metu Vilnius, Lietuva, jos žmonės. Pirmą kartą pajėgas apjungia „Lietuvos“ ir „Vilniaus“ chorai, kurių bendros masinės scenos skambės įtaigiausiai.

Jautriai išgyventas laikmetis

Projektą globojanti Kazickų šeima prisiminė savo patirtis, artimas oratorijos siužetui ir Sausio 13-osios įvykiams.

„Kazickų šeimos nariai, kaip ir daugelis kitų užsienio lietuvių, itin jautriai išgyveno neramų žūtbutinės kovos už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę laikotarpį, todėl nenuostabu, jog jų atminimo puoselėjimas sulaukė ir fondo paramos. Džiaugiuosi, jog globodamas oratorijos „13“ pristatymą šalies visuomenei, o ateityje galbūt ir užsienyje gyvenantiems tautiečiams, fondas prisideda ir prie lietuviškos tautinės kultūros puoselėjimo, jos populiarinimo bei patriotiškumo stiprinimo“, – teigia Kazickų šeimos fondo Vilniaus skyriaus vadovė Agnė Vertelkaitė.

Pasak projekto globėjų, palaikyti tokio pobūdžio projektus – ypač svarbu.

„Kazickų šeima sovietų okupacijos buvo priversta išvykti į JAV, tačiau jie niekada

nepamiršo savo Tėvynės, neprarado tikėjimo jos laisve ir visą laiką rėmė lietuvius bei veiklą Lietuvos labui. Šia patriotine dvasia jau daugiau nei du dešimtmečius veikia ir „Kazickų šeimos fondas“, pagrindinį dėmesį skiriantis švietimui ir socialiniams projektams, o taip pat remiantis kultūros, sveikatos apsaugos, religines ir labdaros organizacijas.“

Dauguma oratorijos „13“ kūrėjų atpažįstami iš kitos ansamblio „Lietuva“ programos - koliažinės operos „Mažvydas“. Libreto autorius - A. Ališauskas, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto premijos laureatas. Oratorijos scenografas - Gintaras Makarevičius, dirbantis su tokiais režisieriais, kaip Oskaras Koršunovas, Gintaras Varnas, Jonas Vaitkus, Éric'as Lacascade'as. Kostiumų dailininkė - Olga Filatova-Kontrimienė, kostiumus kūrusi ne tik „Mažvydui“, bet Anželikos Cholinos teatro šokio spektakliams.

Choreografiją kuria režisierė L. Dabužinskaitė ir ansamblio „Lietuva“ vyr. baletmeisterė, Auksinio scenos kryžiaus ir Padėkos kaukės laureatė Aušra Krasauskaitė. Projekcijų dailininkas - Vaclovas Nevčesauskas.

2022 m. premjera, skirta Laisvės gynėjų dienai atminti, po Kauno turą tęs ir kituose šalies miestuose - sausio 18 d. Alytuje, sausio 28 d. Panevėžyje, vasario 4 d. Marijampolėje, vasario 11 d. Klaipėdoje ir vasario 18 d. Vilniuje. 2023-2024 m. oratoriją planuojama kartoti Sausio 13-osios proga.